

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/59/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118203240
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2118203240.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudcov: JUDr. Janka Benkovičová a Mgr. Matúš Staríček, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, C., zastúpená: Mgr. Eva Bačiková, advokátka, so sídlom Paulínska 17, Trnava, proti žalovanej: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, o náhradu škody, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 38C/28/2018-179 zo dňa 23. novembra 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e .

Žalovaná má voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. súd priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v plnom rozsahu.

Rozsudok súd po citovaní § 420 ods. 1 a 3, § 427 ods. 1, § 430 ods. 1, § 441 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 3 ods. 2 písm. a) a b), § 4 ods. 1 písm. e), ods. 2 písm. h) a g), § 55 ods. 8 a § 9 ods. 3 písm. c) zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vecne odôvodnil tým, že v ustanovení § 420 OZ je zakotvená všeobecná zodpovednosť fyzických a právnických osôb, ktorá prichádza do úvahy vždy vtedy, keď nejde o niektorý z prípadov osobitnej zodpovednosti za škodu, ktoré sú upravené v § 421 až 437, resp. v ďalších ustanoveniach Občianskeho zákonníka. Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je: 1. protiprávny úkon, 2. spôsobenie škody a 3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. V niektorých prípadoch sa vyžaduje aj zavinenie. V prípade, keď sa vyžaduje aj zavinenie škodcu, ide o subjektívnu zodpovednosť, v prípade, keď sa zavinenie nevyžaduje, ide o objektívnu zodpovednosť. Všeobecná zodpovednosť za škodu podľa § 420 OZ spočíva v zavinení škodcu, pričom zavinenie škodcu sa podľa zákona predpokladá (prezumpcia zavinenia). Občianskoprávna zodpovednosť za škodu môže vzniknúť z porušenia zmluvných alebo iných záväzkových povinností, vtedy ide o tzv. zmluvnú alebo záväzkovú zodpovednosť. Môže však vzniknúť aj z porušenia iných povinností zákonom uložených, vtedy ide o tzv. mimozáväzkovú zodpovednosť. Ustanovenie § 420 o všeobecnej zodpovednosti za škodu možno aplikovať tak na prípady záväzkovej, ako aj mimozáväzkovej zodpovednosti. Niektoré prípady osobitnej zodpovednosti možno vzťahovať len na záväzkovú zodpovednosť (napr. § 421 a 421a OZ), niektoré len na mimozáväzkovú zodpovednosť (napr. podľa § 427 a nasl. OZ). Pri občianskoprávnej zodpovednosti za škodu vzniká záväzkovo právny vzťah medzi tým, kto za škodu zodpovedá, a medzi poškodeným. Obsahom tohto vzťahu je právo

poškodeného požadovať náhradu škody a povinnosť toho, kto podľa zákona za škodu zodpovedá, škodu nahradiť. Pokiaľ je ten, kto zodpovedá za škodu, poistený pre prípad vzniku jeho zodpovednosti za škodu, či už na základe zákona (zákonné poistenie zodpovednosti) alebo na základe poistnej zmluvy (zmluvné poistenie zodpovednosti), poisťovňa sice nahradí v rozsahu vymedzenom v poistnej zmluve alebo v právnom predpise za poisteného škodu poškodenému, v dôsledku toho sa však nestane dlžníkom namiesto škodcu, a poškodený nemá voči nej priame právo na náhradu škody. Takéto právo na náhradu škody môže poškodený uplatniť priamo voči poisťovni iba výnimočne, pokiaľ to pripúšťa zákon. V § 420 ods. 1 OZ je vyjadrená zásada, že každý, t. j. tak fyzická, ako aj právnická osoba, zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Predpokladom vzniku tejto zodpovednosti je, že niekto porušil určitú povinnosť (pričom nezáleží na tom, či ide o povinnosť vyplývajúcu z určitého záväzkovo právneho vzťahu alebo o povinnosť uloženú priamo zákonom) a porušením tejto povinnosti spôsobil inej osobe škodu. Spôsobenie škody inej osobe a príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním (porušením povinnosti) a vzniknutou škodou sú ďalšími podmienkami vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu podľa tohto ustanovenia. V súvislosti s odsekom 3 tohto ustanovenia však treba konštatovať, že ďalšou podmienkou vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu je aj zavinené konanie škodcu, aj keď zavinenie škodcu sa podľa odseku 3 predpokladá.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov upravená v § 427 až 431 OZ je osobitným druhom občianskoprávnej zodpovednosti za škodu, ktorá spočíva na princípe objektívnej zodpovednosti. Na vznik tejto zodpovednosti sa teda nevyžaduje zavinené konanie. Ustanovenie § 427 OZ upravuje subjekt tejto zodpovednosti, pričom podľa odseku 1 je tento subjekt určený bez ohľadu nato, prevádzkou akého dopravného prostriedku bola škoda spôsobená. Subjektom tejto zodpovednosti môže byť však aj osoba odlišná od osôb uvedených v § 427 OZ, ak sú splnené podmienky ustanovené § 430 OZ. Aj pre prípady zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov platí zásada vyjadrená v § 420 ods. 2 OZ, podľa ktorej škoda je spôsobená právnickou alebo fyzickou osobou, ak bola spôsobená pri ich činnosti tými osobami, ktoré na túto činnosť použili. To znamená, že vodič prevádzkovateľa dopravného prostriedku spravidla nebude zodpovedný za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, ak dopravný prostriedok, prevádzkou ktorého bola spôsobená škoda, použil v rámci svojej činnosti pre prevádzkovateľa. Samostatne by bol voči poškodenému zodpovedný len vtedy, keď by bola splnená podmienka ustanovená v § 430 OZ, t. j. v prípade, keď namiesto alebo okrem prevádzkovateľa zodpovedá aj iná osoba. Zodpovednosť za škodu podľa § 427 OZ spočíva vtom, že ide o zodpovednosť za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku. Medzi osobitnou povahou prevádzky a medzi spôsobenou škodou musí byť príčinná súvislosť. Občiansky zákonník nevymedzuje pojem prevádzkovateľ dopravného prostriedku; je to pojem širší ako pojem vlastníka (hoci spravidla bude s pojmom vlastníka totožný), pretože okrem vlastníka zahŕňa aj inú osobu, ktorá je na základe iného než vlastníckeho práva oprávnená na trvalú prevádzku motorového vozidla. Prevádzkovateľ, ktorý požičal inému motorové vozidlo alebo iný dopravný prostriedok, ostáva prevádzkovateľom motorového vozidla, a tým aj zodpovedným za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky. Vodič motorového vozidla nie je prevádzkovateľom a za škodu podľa § 427 OZ a nasl. zodpovedá len vtedy, keď sú u neho splnené podmienky ustanovené v § 430 OZ. Ustanovenie § 430 OZ upravuje prípad, keď za škodu namiesto prevádzkovateľa zodpovedá niekto iný než prevádzkovateľ, resp. keď za túto škodu zodpovedá okrem neho aj niekto iný. Avšak aj v prípade právneho posúdenia zodpovednosti podľa § 420 OZ alebo § 427 OZ je podstatné preukázanie porušenia právnej povinnosti škodcom.

Žalobkyňa si svoj nárok na náhradu škody spôsobenej na zdraví uplatnila voči žalovanej ako poisťovni s poukazom na ust. § 15 ods. 1 ZoPZP, keďže vozidlo, ktorým mala byť spôsobená škoda bolo povinne zmluvne poistené u žalovanej, čo znamená, že pasívna vecná legitímácia žalovanej v prejednávanej veci bola daná.

Na základe vykonaného dokazovania ale súd ustálil, že žaloba nie je dôvodná, nakoľko v konaní bolo preukázané, že príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy žalobkyne, keď vjazdom na cestu v mieste cestičky pre cyklistov vytvorila nebezpečenstvo a donútila vodiča nákladného motorového vozidla k zmene smeru alebo rýchlosti jazdy.

Predpokladom na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody je teda preukázanie porušenia právnej povinnosti, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi konaním alebo opomenutím (porušenie právnej povinnosti) a následkom (vzniknutou škodou). Vzťah medzi príčinou a jej následkom musí byť pritom bezpečne preukázaný a bezprostredný. V prejednávanej veci nebolo sporné, že došlo k dopravnej nehode, ktorej účastníkmi bola žalobkyňa jazdiaca na bicykli a vodič motorového vozidla, ktoré bolo poistené u žalovanej. Sporným medzi stranami bolo zavinenie, resp. miera zavinenia na dopravnej nehode zo strany žalobkyne a vodiča nákladného motorového vozidla.

Podľa znaleckého dokazovania (posudok č. 11/2016) vykonaného v trestnom konaní (body 2. a 6. tohto odôvodnenia) bolo preukázané, aj vzhľadom na svedecké výpovede, že vodič motorového vozidla nezavinil dopravnú nehodu. Súd na základe vykonaného dokazovania ustálil, že vodič nákladného motorového vozidla porušil povinnosti, ktoré mu ukladajú právne predpisy (zákaz odbočenia vpravo), avšak toto jeho porušenie povinnosti nebolo príčinou vzniku dopravnej nehody. Žalobkyňa ako cyklista svojou nesprávnou technikou jazdy zapríčinila, že došlo k vzniku dopravnej, teda že vodič nákladného motorového vozidla musel brzdiť alebo zmeniť rýchlosť jazdy. Z popisu nehodového deja, výsluchu svedkov nehody ako aj znaleckého posudku (č. 11/2016) vypracovaného v trestnom konaní je zrejmé, že žalobkyňa ako cyklistka narazila do nákladného motorového vozidla, ktoré bolo poistené u žalovanej. Žalobkyňa porušila svoju povinnosť tým, že sa nepresvedčila pred vjazdom na cestu o tom, či môže bezpečne prejsť cez cestu alebo nie. K vzniku dopravnej nehody potom podľa názoru súdu došlo pričinením žalobkyne a vodič nákladného motorového vozidla nemohol vzniku dopravnej nehody nijakým spôsobom zabrániť. V čase, keď začal vodič nákladného motorového vozidla odbočovaci manéver žalobkyňa nebola pre neho v dohľade, a preto jej ani nemohol dať prednosť, bola to práve žalobkyňa, ktorá zrýchlila pred vjazdom (vyplýva z výpovedí svedkov, ako aj samotnej žalobkyne na pojednávaní dňa 08.06.2021) na cestu z cestičky pre cyklistov. Naopak, súd dospel k záveru, že žalobkyňa prechádzala cez vozovku na bicykli a technickou príčinou dopravnej nehody bola jej nesprávna technika jazdy, pričom vodič nákladného motorového vozidla nemal možnosť zabrániť dopravnej nehode. Žalobkyňa tak porušila povinnosť stanovenú v § 55 ods. 8 zákona č. 8/2009 Z.z. Aj vodič nákladného motorového vozidla porušil povinnosť, ktorá mu bola uložená, avšak jeho porušenie nebolo v príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody, keďže príčinou vzniku dopravnej nehody bola práve nesprávna technika jazdy žalobkyne ako cyklistky.

Súd dospel k záveru, že vodič motorového vozidla neporušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona, a to podľa § 4 ods. 1 písm. e) zákona č. 8/2009 Z.z. (dbať na zvýšenú opatrnosť voči cyklistom a chodcom, najmä deťom, osobám so zdravotným postihnutím, osobitne voči osobám, ktoré používajú bielu palicu, a starým osobám), podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 8/2009 Z.z. (ohroziť chodcov prechádzajúcich cez cestu, na ktorú vodič odbočuje, pri odbočovaní na miesto mimo cesty, pri vchádzaní na cestu a pri otáčaní alebo pri cúvaní) a podľa § 4 ods. 2 písm. h) zákona č. 8/2009 Z.z. (ohroziť cyklistov prechádzajúcich cez priechod pre cyklistov), tak ako to tvrdila žalobkyňa. Porušenie uvedených povinností zo strany vodiča nákladného motorového vozidla nebolo v trestnom konaní žiadnym spôsobom preukázané, pričom tieto závery nevyplývajú ani z opisu nehodového deja a výpovede svedkov vypočutých v trestnom konaní. Nebolo preukázané, že by vodič nákladného motorového vozidla pri odbočovaní vošiel na chodník, tvrdila to len žalobkyňa. Iný cyklista, ktorý čakal pred priechodom stihol prejsť cez cestu, pričom z uvedeného je zrejmé, že vodič nákladného vozidla dbal na zvýšenú opatrnosť voči cyklistom a chodcom a ani ostatných chodcov a cyklistov neohrozil a prednosť im dal. Bola to práve žalobkyňa, ktorá pred priechodom zrýchlila svoju jazdu, bez toho, aby sa dostatočne rozohľadla. V čase, keď sa žalobkyňa dostala na okraj vozovky, vodič motorového vozidla už vykonával odbočovaci manéver a žalobkyňa následne narazila do prednej časti nákladného motorového vozidla. Ako už súd konštatoval vyššie vodič nákladného vozidla porušil povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 3 ods. 2 písm. b) zákona č. 8/2009 Z.z., ale uvedené porušenie nebolo príčinou vzniku predmetnej dopravnej nehody. Toto jeho porušenie dôležitej povinnosti nebolo v príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody. Naopak, súd dospel k záveru, že technickou príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy žalobkyne, keď uskutočnením vjazdu na cestu vytvorila nebezpečenstvo a donútila vodiča nákladného motorového vozidla k zmene smeru alebo rýchlosti jazdy, ktorý už v danom čase nemal možnosť zabrániť dopravnej nehode, čím porušila svoju povinnosť vyplývajúcu jej z § 55 ods. 8 zákona č. 8/2009 Z.z.

Súd nevykonával žalovanou navrhnutý dôkaz výsluchom vodiča nákladného vozidla, keďže bol toho názoru, že takýto výsluch by bol nevhodný, keďže vodič bol vypočutý počas vyšetrovania dopravnej nehody, v jeho výpovedi neboli rozpory a jeho výsluch by ani nebol spôsobilý prispieť k iným skutkovým zisteniam. Súd tiež nepovažoval za dôvodné námietky žalobkyne voči znaleckému posudku č. 11/2016, keď jeho závery opakovane spochybňovala. Súd nemal dôvod neprihliadať na vyhotovený znalecký posudok č. 11/2016 a z jeho záverov pri posúdení veci aj vychádzal, keďže išlo o riadne vyhotovený. Nemožno prihliadať na jeho spochybňovanie žalobkyňou, len pre to, že sa so závermi vyslovenými v znaleckom posudku nestotožňuje. Navyše iný dôkaz, ktorý by spochybnil uvedený znalecký posudok zo strany žalobkyne predložený nebol a nebol ani navrhnutý. Je pravdou, že vodič nákladného motorového vozidla mal niekoľko zápisov v evidenčnej karte vodiča, avšak tieto zápisy sú pre prejednávajúcu vec bez právneho významu.

Vychádzajúc z vykonaného dokazovania, súd mal za to, že žalobkyňa nepreukázala nárok na náhradu škody, a preto súd musel žalobu zamietnuť. Súd sa potom už nezaoberal ďalšími nárokmi uplatňovanými v podanej žalobe, keďže súd nemal za preukázaný samotný vznik nároku žalobkyne na náhradu škody od žalovanej.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď priznal nárok na náhradu trov konania plne úspešnej žalovanej, keďže žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá. Žalovaná tak má voči žalobkyňi nárok na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100%. Súd zároveň dodal, že stranami neboli tvrdené a súd ani sám nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP), pre ktoré by úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobkyňi nemal priznať. Ustanovenie § 257 CSP upravuje moderačné právo súdu, pričom osobitné kritérium dôvodov hodných osobitného zreteľa sa má vykladať prísne reštriktívne, a teda uplatnenie tohto ustanovenia prichádza do úvahy len výnimočne, keď výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Súd má za to, že zo strany žalobkyne neboli produkované žiadne také dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali použitie citovaného ustanovenia. S prihliadnutím na absenciu výnimočných okolností súd nevidel dôvod na aplikáciu § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalobkyňa v celom rozsahu z dôvodu, že a) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyňi, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, b) že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, c) že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

V písomnom vyhotovení rozsudku absentuje právne zdôvodnenie veci, t.j. aplikácia jednotlivých ustanovení právneho poriadku na zhodnotenie zisteného skutkového stavu veci. Z odôvodnenia rozsudku len nepriamo vyplýva, že súd vec posudzoval v zmysle ustanovenia § 420 a nasl. OZ, nie ako zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov v zmysle § 427 a nasl. OZ.

Súd svoj výrok odôvodňuje z právnej stránky v bode 29 a 30 rozsudku. Z uvedeného vyplýva, že súd posudzoval nárok žalobkyne na náhradu škody z právnej stránky v zmysle § 420 a nasl. OZ.

V bode 31. odôvodnenia rozsudku súd prevzal skutkové zistenia vyplývajúce zo znaleckého posudku č. 11/2016 vypracovaného znalcom Ing. Marinom Lukášikom, PhD. a jeho závery týkajúce sa technickej príčiny vzniku škody. Z napadnutého rozsudku nie je žalobkyňi známe, prečo súd rozhodol o zamietnutí jej žalobného návrhu, ako súd z právnej stránky posúdil vec, prečo vo veci neaplikoval ustanovenia § 427 a nasl. OZ, ani ako súd posúdil zavinenie, resp. mieru zavinenia jednotlivých účastníkov dopravnej

nehody, prečo súd za príčinu vzniku dopravnej nehody nepovažoval porušenie právnych predpisov vodičom motorového vozidla a ako súd posúdil z právnej stránky techniku jazdy vodiča motorového vozidla. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť nemôže žalobkyňa riadne uplatniť svoje procesné práva a to riadne odôvodniť po skutkovej a právnej stránke svoje odvolanie, nakoľko jej nie sú známe dôvody vydania rozhodnutia vo veci samej.

Z opisu priebehu konania vo veci samej sú zrejmé ďalšie porušenia povinností súdu vyplývajúce z ustanovení CSP – napr. možnosť odročenia pojednávania na účely vyhlásenia rozsudku na maximálne 30 dní (v tomto konaní súd vyhlásil rozsudok po uplynutí 35 dní) a povinnosť vypracovať rozsudok a tento doručiť v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 CSP na pojednávaní, na ktorom došlo k jeho vyhláseniu, t.j. 23.11.2021, pričom súd odoslal rozsudok stranám na doručovanie 21.12.2021, t.j. 28 deň po jeho vyhlásení.

Súd oznámil stranám zmenu právneho posúdenia veci na pojednávaní, na ktorom vyhlásil dokazovanie za ukončené. Svoje rozhodnutie zmeniť právne posúdenie veci žiadnym spôsobom nekomentoval a neodôvodnil. K zmene právneho posúdenia veci v konaní, ktoré sa začalo v roku 2018 nevedli žiadne nové skutočnosti, zistenia či tvrdenia strán, nakoľko od pojednávania dňa 8.6.2021 do pojednávania dňa 19.10.2021 takéto zmeny nenastali. Súd po zmene právneho posúdenia veci neposkytol stranám dostatočný priestor na navrhnutie a predloženie dôkazov preukazujúcich ich tvrdenia a na dostatočné a presvedčivé právne zdôvodnenie ich právneho posúdenia veci.

Súd výrokom II. priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100% trov konania. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil plným úspechom žalovanej vo veci a tým, že súd nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP. Súd v bode 39 odôvodnenia rozsudku uvádza: „Súd má za to, že zo strany žalobkyne neboli produkované žiadne také dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali použitie citovaného ustanovenia“.

V zmysle ustanovenia § 257 CSP a ustálenej judikatúry týkajúcej sa jeho výkladu je súd vždy povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania a tiež na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní (rozhodnutie NS SR sp. zn. M Cdo 14/99 z 1.9.2000). Posúdenie týchto okolností je povinnosťou súdu, bez ohľadu na skutočnosť, či sa ich existencie strana konania domáhala, alebo nie.

Súd nevzal do úvahy osobné a majetkové pomery žalobkyne, ktorá je dôchodkyňou. Po polytraume spôsobenej dopravnou nehodou s mnohonásobnými fraktúrami panvy, rebier, chrbtice, kontúziou obličiek a pľúc, vyústilo hojenie zlomenín panvových kostí do dislokačného postavenia so skrútením pravej dolnej končatiny o 2 cm. Na základe lekárskeho posudku Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Trnava číslo spisu TT1/OPČ/SOC/2016/36845/BA zo dňa 18.4.2016 je žalobkyňa osobou s ťažkým zdravotným postihnutím pričom miera funkčnej poruchy v percentách je 70%. Žalobkyňa sa podaným návrhom domáha náhrady škody na zdraví, ktorá jej vznikla dopravnou nehodou. Vznik dopravnej nehody, posúdenie zodpovednosti za dopravnú nehodu, posúdenie rozsahu následkov dopravnej nehody sú po stránke právnej ako i skutkovej komplikované a v mnohých ohľadoch závisia od znaleckého posúdenia. Na strane žalobkyne došlo v dôsledku dopravnej nehody k ujme na zdraví, ktorá zmenila jej život od základov, a to nielen čo sa týka možnosti výkonu práce, využívania voľného času, ale aj základných úkonov sebaobsluhy. V zmysle posudku UPSVaR potrebuje pomoc inej osoby pri niektorých úkonoch hygieny, obliekania a pri zabezpečovaní mobility. Sama prejde len krátku vzdialenosť za pomoci dvoch francúzskych bariel a je preto odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Jedinou cestou ako sa žalobkyňa mohla domáhať kompenzácie škody na zdraví, ktorá jej vznikla dopravnou nehodou, bolo uplatniť si nárok na náhradu škody súdnou cestou, pričom o konečnej miere zodpovednosti a výške nároku rozhodne svojím výrokom až súd. Vzhľadom na uvedené skutočnosti bolo potrebné, aby súd posúdil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa a aby

výsledok tohto posúdenia, t.j. zistenie či absenciu okolností hodných osobitného zreteľa vo svojom rozhodnutí odôvodnil. Z odôvodnenia výroku rozsudku je zrejmé, že súd existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa riadne nepreskúmal, nezhodnotil osobné, majetkové pomery strán a nezaoberal sa dôvodmi uplatnenia si nároku žalobkyne na súde.

Súd svojím vyššie opísaným postupom znemožnil žalobkyni, aby riadne uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

S právnym názorom súdu uvedeným v závere bodu 27 odôvodnenia rozsudku nemožno súhlasiť. Zodpovednosť prevádzkovateľa za škodu v zmysle ustanovenia § 427 OZ je daná bez ohľadu na zavinenie, t.j. bez ohľadu na preukázanie porušenia povinnosti škodcom. Predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle § 427 OZ je a) udalosť vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, b) vznik škody, c) príčinná súvislosť medzi a) a b).

Súd sa mal preto vysporiadať s otázkou, či škoda na zdraví žalobkyne bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku a či medzi vznikom škody a udalosťou vyvolanou osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku je príčinná súvislosť. Súd neoznačuje skutkové zistenia, ktoré by preukazovali či popierali možnosť uplatnenia § 427 OZ, ani nehodnotí zistenia vykonané v tomto smere po stránke právnej.

Z odbornej literatúry a ustálenej judikatúry vyplýva, že škoda je spôsobená osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku vtedy, ak je spôsobená vlastnosťami typickými pre prevádzku dopravného prostriedku, ktorými sú najmä zvýšená rýchlosť, obmedzená ovládateľnosť, vysoká hmotnosť, technická konštrukcia či charakter (pevnosť, tvrdosť) použitých materiálov. Judikatúra vykladá pojem osobitnej povahy prevádzky motorového vozidla veľmi široko. Jedným z dôvodov takejto širokej ochrany je potreba poskytnúť poškodenému zvýšenú ochranu a reflektuje skutočnosť, že dopravné prostriedky predstavujú zložité technické zariadenia, ktoré sa pohybujú vyššou rýchlosťou, majú značnú kinetickú energiu a sú preto zdrojom zvýšeného rizika pre prepravované osoby či svoje okolie. Poškodený má v prípade dopravnej nehody vzhľadom na špecifický charakter tejto činnosti sťaženú možnosť preukázať zavinenie konkrétneho škodcu, nakoľko vznik škody pri dopravnej nehode je spojený s komplikovanosťou nehodových dejov a spolupôsobením viacerých príčin súčasne.

Účinnú ochranu poškodeného je treba poskytnúť vždy, keď je mu škoda spôsobená vo vecnej súvislosti s prevádzkou dopravného prostriedku a je spôsobená jeho zvláštnou povahou.

V prípade dopravnej nehody dňa 11.04.2015 došlo ku škode na zdraví žalobkyne pri strete prevádzky dopravného prostriedku škodcu poistného u žalovanej so žalobkyňou jazdiacou v tom čase na bicykli. Z výpovedí svedkov a dokazovania vykonaného v konaní na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Trnava, Okresnom dopravnom inšpektoráte Trnava ČVS: OZPZ-TT-ODI2-1036/2015 vyplýva priebeh nehodového deja. Znalec MUDr. Alexander Köröcz, PhD. v posudku č. 41/2015 konštatuje, že ku škode na zdraví žalobkyne došlo v dôsledku pôsobenia násilia strednej až vysokej intenzity, ktoré násilie bolo spôsobené nárazom motorového vozidla. Predmetom násilia bol tupý predmet – karoséria motorového vozidla. Znalec Ing. Martin Lukášik, PhD. v znaleckom posudku č. 11/2016 vykonal simuláciu priebehu nehodového deja programom PC-Crash, ktorý zohľadňuje plán miesta nehody a rýchlosť jazdy dopravného prostriedku a žalobkyne, pôsobenie kinetickej energie vo vzťahu k zrážke a jej následkom – t.j. k rozsahu spôsobenej škody a súčasne posúdil možnosti reagovať na hroziacu sa zrážku vodičom i žalobkyňou s prihliadnutím na možné spomalenie a ich brzdné dráhy.

Je teda zrejmé, že ku škode na zdraví žalobkyne došlo pri nehodovom deji spôsobenom prevádzkou dopravného prostriedku – nákladným motorovým vozidlom DAF, EČ C. a že škoda bola spôsobená povahou tejto prevádzky, teda v dôsledku rozmerov vozidla, rýchlosti, kinetickej energie, možnosti

spomaliť vozidlo, ako aj v dôsledku technickej konštrukcie vozidla zohľadňujúcej použité materiály a možnosti ovládania vozidla prejavujúcej sa v polomere otáčania a pod.. Skutočnosť, že škoda na zdraví žalobkyne bola spôsobená osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla sa prejavila v rozsahu následkov, ktoré žalobkyňa utrpela, t.j. polytrauma s mnohonásobnými fraktúrami panvy, rebier, chrbtice, kontúziou obličiek a pľúc, hojenie zlomenín panvových kostí vyústilo do dislokačného postavenia so skrátením pravej dolnej končatiny o 2 cm . Mechanizmus vzniku škody na zdraví žalobkyne, povahu, závažnosť a charakter zranení spôsobených dopravnou nehodou podrobne špecifikuje znalecký posudok MUDr. Alexandra Köröczza, PhD.. Vyplýva z neho priama príčinná súvislosť medzi udalosťou vyvolanou osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku a vznikom škody na zdraví žalobkyne. Zodpovednosť prevádzkovateľa je preto potrebné posúdiť v zmysle ustanovenia § 427 a nasl. OZ, ako zodpovednosť objektívnu bez ohľadu na zavinenie.

Znalec D. E. A., F., v znaleckom posudku na viacerých miestach poukazuje na potrebu právneho posúdenia okolností nehodového deja súdom. Napríklad posúdenie predvídateľnosti pohybu cyklistov po priechode pre cyklistov, posúdenie existencie priechodu pre cyklistov na križovatke ulíc T. Vansovej a J. Bottu a pod. ponecháva znalec na právne posúdenie súdu. Z odôvodnenia rozsudku právne posúdenie okolností nehodového deja nevyplýva.

Každý z účastníkov cestnej premávky je povinný dodržiavať pravidlá cestnej premávky vyplývajúce zo zákona o cestnej premávke a ostatných platných právnych predpisov. Cestná premávka je riadená prostredníctvom dopravných značiek a dopravných zariadení. Úprava cestnej premávky vykonaná dopravnými značkami a dopravnými zariadeniami je nadradená všeobecnej úprave cestnej premávky. Úprava cestnej premávky prostredníctvom dopravných zariadení je nadradená voči úprave vyplývajúcej z dopravných značiek. O umiestnení dopravných značiek a dopravných zariadení rozhoduje miestne príslušný cestný správny orgán a obec na základe stanoviska správcu pozemnej komunikácie a záväzného stanoviska dopravného inšpektorátu. Dopravné značky a dopravné zariadenia na konkrétnej komunikácii sú navrhnuté a umiestnené tak, aby pri dodržaní povinností z nich vyplývajúcich účastníkmi cestnej premávky, nedošlo k ich vzájomnému stretu.

Povinnosti žalobkyne pri jazde na bicykli v čase dopravnej nehody vyplývali z ustanovení zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke (najmä § 3 všeobecné povinnosti účastníka cestnej premávky, § 55 povinnosti cyklistov), z dopravného značenia (označenie cestičky pre cyklistov a priechodu pre cyklistov) a z dopravného zariadenia, ktorým bola riadená premávka na križovatke ulíc T. Vansovej a J. Bottu.

Len dôkladným posúdením správania sa účastníkov dopravnej nehody v súlade či v rozpore s predpismi o cestnej premávke, s povinnosťami vyplývajúcimi pre nich zo zvislých a vodorovných dopravných značiek a z dopravného zariadenia - svetelnej signalizácie, ktorá riadila križovatku, na ktorej k dopravnej nehode došlo; možno konštatovať dodržanie, či porušenie právnych predpisov účastníkov dopravnej nehody. Na základe tatko zistených skutočností treba po právnej stránke určiť príčinu dopravnej nehody a zodpovednosť, či mieru zodpovednosti toho-ktorého účastníka dopravnej nehody za jej vznik a následky.

Súd, znalec i žalobkyňa zhodne posúdili správanie vodiča nákladného motorového vozidla, ktorým po rozsvietení zeleného signálu „Voľno“ na dopravnom zariadení začal vykonávať odbočovací manéver vpravo za konanie v rozpore s platnými právnymi predpismi. Súd prevzal závery znalca o tom, že „Vo vzťahu k dopravnému značeniu bola technika jazdy vodiča vozidla DAF nesprávna. Nesprávnosť jeho techniky jazdy v tomto smere však z technického hľadiska nemala príčinnú súvislosť so vznikom dopravnej nehody“ (odpoveď na otázku 6 znaleckého posudku č. 11/2016 znalca Ing. Martina Lukášila PhD.). Posúdenie konania vodiča izolovanie vo vzťahu k dopravnej značke nie je správne.

Je preukázané a nesporné, že technika jazdy vodiča nákladného vozidla DAF vo vzťahu k dopravnej značke bola neprávna a že vodič odbočením vpravo nielenže porušil povinnosť, ktorá mu vyplývala z dopravnej značky, ale aj ustanovenie zákona o možnosti vykonať odbočenie na základe s signálu s plným

zeleným svetlom „Voľno“ v zmysle § 9 ods. 3 písm. c) vyhlášky č. 9/2009 Z.z., ktoré odbočenie je možné na zelený signál „Voľno“ vykonať len za podmienky, že takéto odbočenie nie je zakázané dopravným značením. Vodič nákladného vozidla bol súčasne povinný dať prednosť cyklistom prechádzajúcim po priechode pre cyklistov, ktorých nesmel ohroziť ani obmedziť a bol povinný jazdiť takou rýchlosťou, aby mal možnosť zastaviť vozidlo na vzdialenosť, na ktorú mal rozhľad. Vodič nákladného motorového vozidla svojím správaním porušil platné právne predpisy a to v celom rozsahu, ako na túto skutočnosť poukázala žalobkyňa.

K dopravnej nehode a stretu so žalobkyňou došlo v okamihu, kedy vodič nákladného motorového vozidla vykonával odbočovací manéver v rozpore s platnými právnymi predpismi a v rozpore s povinnosťami uloženými mu dopravným zariadením a dopravným značením. Nemožno sa preto stotožniť so zverom súdu, že porušenie povinnosti vodiča, nebolo v príčinnej súvislosti so vznikom nehody. Uvedený záver vyplýva i z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu Trnava č.k. 43Sa/9/2017 zo dňa 27.11.2017, ktorý považoval porušenie povinnosti vodiča uposlúchnuť pokyn vyplývajúci z dopravnej značky za jednu z rozhodujúcich príčin vzniku dopravnej nehody.

Nemožno konštatovať žiadne porušenie právnych predpisov žalobkyňou, ani porušenie povinností vyplývajúcich pre ňu z dopravných značiek či dopravných zariadení. Uvedené vyplýva i z rozhodnutia Okresného dopravného inšpektorátu ORPZ TT, č.k. ORPZ-TT-ODI2-1036/2015 zo dňa 27.3.2018, ktorým rozhodol o zastavení konania o priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, a žalobkyňu nebude ďalej riešiť ako vinníčku dopravnej nehody, nakoľko spáchanie skutku o ktorom sa koná nebolo obvinenému z priestupku – t.j. žalobkyňi možné preukázať.

Žalobkyňa opakovane poukazuje na skutočnosť, že závery vyplývajúce zo znaleckého posudku č. 11/2016 znalca Ing. Martina Lukášika, PhD. spochybnil Krajský súd v Trnave, ktorý v konaní o návrhu A. B. proti žalovanému Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Trnave, Krajský dopravný inšpektorát o návrhu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, Rozsudkom č.k 43Sa/9/2017 zo dňa 27.11.2017 zrušil rozhodnutie KRPZ-TT-KDI3-58/2016-OD zo dňa 16.1.2017 vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia rozhodnutia KRPZ bol nedostatočne zistený skutkový stav veci. „Podľa názoru súdu, záver prijatý správnymi orgánmi o zodpovednosti žalobkyne za spôsobenú dopravnú nehodu je predčasný. Pochybili správne orgány keď sa vôbec nezaoberali spôsobom jazdy vodiča nákladného motorového vozidla v súvislosti s tým, že takéto odbočovanie mu bolo zakázané dopravnou značkou. Podľa názoru správneho súdu bola práve táto skutočnosť jednou z rozhodujúcich pre učenie, ktorý z účastníkov nehody porušením svojich zákonných povinností nesie zodpovednosť za nehodu.“

Súd sa v napadnutom rozhodnutí žiadnym spôsobom nevysporiadal so skutočnosťou, že závery KRPZ Trnava, Krajského dopravného inšpektorátu, i závery vyplývajúce zo znaleckého posudku považoval Krajský súd v Trnave za predčasné nakoľko nezohľadnili spôsob jazdy vodiča nákladného motorového vozidla. Krajský súd považoval porušenie povinnosti vodiča nákladného motorového vozidla rešpektovať zákaz odbočiť vpravo za jednu z rozhodujúcich príčin vzniku dopravnej nehody. Žalobkyňa považuje právny názor súdu, že porušenie povinnosti vodiča motorového vozidla uposlúchnuť pokyn vyplývajúci z dopravnej značky – zákaz odbočiť vpravo, nebolo príčinou vzniku dopravnej nehody, za nesprávny.

Znalec považoval techniku jazdy vodiča nákladného vozidla vo vzťahu k dopravnému značeniu za nesprávnu a za technickú príčinu vzniku dopravnej nehody považoval nesprávnu techniku jazdy žalobkyne. Posúdenie príčiny vzniku dopravnej nehody a zodpovednosti za jej vznik je však otázkou právnou, nie technickou. Pre určenie zodpovednosti za vznik škody treba skúmať správanie každého z účastníkov dopravnej nehody, dodržiavanie či porušenie povinností, ktoré im v danom čase a mieste vyplývali z ustanovení zákona o cestnej premávke a to v ich vzájomnej súvislosti. Vo vzájomnej súvislosti treba skúmať aj možnosti predvídateľnosti správania účastníka dopravnej nehody druhým účastníkom tejto nehody.

Z hľadiska posúdenia predvídateľnosti posudzuje znalec technickú príčinu vzniku škody tak, že: a) ak vodič nemusel predvídať pohyb cyklistky, tak za technickú príčinu vzniku dopravnej nehody považuje nesprávnu techniku jazdy cyklistky. Uvedené posúdenie technickej príčiny vzniku dopravnej nehody, ktoré vychádza z predpokladu že vodič nemusel predvídať pohyb cyklistky po priechode pre cyklistov, znalec uvádza v časti III. Záver znaleckého posudku č. 11/2016 ako odpoveď na otázku č. 2. b) Ak mal vodič predvídať pohyb cyklistky, mal tejto skutočnosti prispôbiť techniku svojej jazdy a potom za technickú príčinu dopravnej nehody považuje techniku jazdy cyklistky a techniku jazdy vodiča vozidla DAF, ktorý nepredvídal a neprispôobil techniku jazdy v zmysle § 16 zákona č. 8/2009 Z.z. svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam ktoré možno predvídať. Vodič smie jazdiť len primeranou rýchlosťou, aby bol schopný zastaviť vozidlo na vzdialenosť, na ktorú má rozhľad. Znalec ďalej uvádza, že: „Z technického hľadiska nie je možné určiť mieru vplyvu týchto prvkov na vznik nehodového deja a to z dôvodu, že ak by len jeden z týchto prvkov nebol splnený, je z technického hľadiska dôvodné predpokladať, že by nedošlo k zrážke s cyklistkou. Preto posúdenie tejto skutočnosti je otázkou právnou a jej riešenie neprináleží technickému znalcovi.“ (strana 34 znaleckého posudku 11/2016).

Z odôvodnenia rozsudku súdom, je zrejmé, že súd sa otázkou predvídateľnosti správania jednotlivých účastníkov dopravnej nehody nezaoberal, neposudzoval správanie účastníkov dopravnej nehody a predvídateľnosť tohto správania druhým účastníkom nehody. Súd prevzal závery znalca o technickej príčine vzniku dopravnej nehody napriek tomu, že tieto závery vychádzali z predpokladu, že vodič nákladného motorového vozidla nemusel predvídať pohyb cyklistky po priechode pre cyklistov a to bez posúdenia otázky predvídateľnosti.

Záver súdu uvedený v bode 31 odôvodnenia rozsudku, že „vodič nákladného vozidla nemohol vzniku dopravnej nehody nijakým spôsobom zabrániť“, považuje žalobkyňa za nesprávne právne hodnotenie veci. Znalec, Ing. Martin Lukášik PhD. v časti III. Záver znaleckého posudku č. 11/2016 uvádza v odpovedi na otázku č. 3 okolnosti, za ktorých mohol vodič nákladného motorového vozidla vzniku dopravnej nehody zabrániť. Touto okolnosťou bola skutočnosť, že mal predvídať pohyb cyklistky na priechode pre cyklistov.

V bode 32. odôvodnenia rozsudku súd konštatuje, že porušenie povinnosti vodiča nebolo „v trestnom konaní preukázané“. Z uvedeného dôvodu a s poukazom na znalecký posudok Ing. Martina Lukášika, PhD. súd dospel k záveru, že porušenie povinností vodiča vyplývajúce z ustanovenia § 4 ods. 1 písm. e) a § 4 ods. 2 písm. h) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, t.j. povinnosť dbať na zvýšenú opatrnosť voči cyklistom a chodcom, a povinnosť neohroziť cyklistov prechádzajúcich cez priechod pre cyklistov, nebolo preukázané.

Žalobkyňa považuje právny názor súdu za nesprávny. Poukazuje na nález Ústavného súdu SR z 8.4.2015, sp. zn. I ÚS 409/2014, v zmysle ktorého „...súd je pri rozhodovaní viazaný iba výrokom rozsudku, z ktorého vyplýva, že bol spáchaný trestný čin a o tom kto je páchatelom trestného činu. Oslobodzujúcim výrokom súd viazaný nie je. Oslobodenie spod obžaloby neznamená, že sa skutok nestal, a teda že ním obžalovaný nemohol spôsobiť škodu“. Skutočnosť, že vodič nebol uznaný za vinného zo spáchania trestného činu v súvislosti s dopravnou nehodu dňa 11.4.2015, preto neznamená, že nenastala dopravná nehoda v dôsledku ktorej vodič a prevádzkovateľ nákladného motorového vozidla spôsobil žalobkyni škodu.

Žalobkyňa opakovane poukazuje na skutočnosť, že vodič nákladného motorového vozidla bol rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu ORPZ v Trnave č.k. OPPZ-TT-ODI2-863/2016 zo dňa 22.12.2016 uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, tým, že nerešpektoval zvislé dopravné značenie a vošiel nákladným vozidlom na ulicu J. Bottu, kde bol následne účastníkom dopravnej nehody.

Naopak žalobkyni nebolo preukázané porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona 8/2009 Z.z. a spáchanie priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky – vid' rozhodnutie č.k. ORPZ-TT-ODI2-1036/2015 zo dňa 27.3.2018.

Spôsob vypracovania odôvodnenia rozsudku je výnimočne stručný až strohý. Skutkové zistenia súdu vychádzajú najmä zo znaleckého posudku Ing. Martina Lukášika, PhD., ktoré sú následne prezentované aj ako právne posúdenie veci.

Zo znaleckého posudku č. 41/2015, vypracovaného znalcom MUDr. Alexandrom Köröczom, PhD. vyplýva posúdenie mechanizmu vzniku, povahy, závažnosti a charakteru zranení žalobkyne pri dopravnej nehode. Zo záverov znalca jednoznačne vyplýva, že škoda na zdraví žalobkyne, ktorej sa v tomto konaní domáha, bola spôsobená prevádzkou dopravného prostriedku a že vznik a rozsah škody na zdraví žalobkyne bol vyvolaný osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku. Súd sa k uvedenému skutkovému zisteniu tvoriacemu obsah spisového materiálu žiadnym spôsobom nevyjadruje. Rozhodnutie vo veci je v priamom rozpore s uvedeným zistením. Žalobkyňa preto namieta, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Za nesprávne skutkové zistenie považuje žalobkyňa i konštatovanie, že vodič nákladného vozidla neporušil „dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona“ o cestnej premávke. Zo spisového materiálu vyplýva spôsob jazdy vodiča nákladného motorového vozidla. Taktiež sú z neho zrejmé dopravné značky a dopravné zariadenia regulujúce dopravu v mieste dopravnej nehody. Porovnaním spôsobu jazdy vodiča nákladného motorového vozidla a povinností, ktoré mu boli uložené dopravnými značkami, dopravnými zariadeniami a všeobecne platnými povinnosťami v zmysle zákona o cestnej premávke, je zrejmé, že povinnosti ktoré mu boli uložené nedodrжал a tieto porušil.

Za nesprávne skutkové zistenie považuje žalobkyňa zistenie súdu, že „vodič nákladného vozidla nemohol vzniku dopravnej nehody nijakým spôsobom zabrániť“. Znalec, Ing. Martin Lukášik PhD. v časti III. Záver znaleckého posudku 11/2016 uvádza v odpovedi na otázku č. 3 okolnosti, za ktorých mohol vodič nákladného motorového vozidla vzniku dopravnej nehody zabrániť. Touto okolnosťou bola skutočnosť, že mal predvídať pohyb cyklistky na priechode pre cyklistov. Povinnosť predvídať a dbať na zvýšenú ochranu cyklistov vyplýva vodičom priamo zo zákona o cestnej premávke.

Súd konštatuje, že žalobkyňa porušila povinnosť uloženú jej ustanovením § 55 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. – a to povinnosť presvedčiť sa pred vjazdom na priechod pre cyklistov či tak môže urobiť bez nebezpečenstva. Z výpovedí žalobkyne však vyplýva, že sa pred tým, ako chcela vojsť na priechod pre cyklistov rozhladla. V jazde chcela pokračovať až potom, čo vyhodnotila, že tak môže urobiť bez nebezpečenstva. Nie je preto pravdivé skutkové zistenie, že žalobkyňa porušila ustanovenie zákona o cestnej premávke. Porušenie povinností žalobkyne nezistil ani Okresný dopravný inšpektorát ORPZ TT, ktorý dopravnú nehodu riešil. Správny orgán konštatuje, že vec dopravnej nehody, z ktorej bola žalobkyňa obvinená zastavuje a nebude ju ďalej riešiť ako vinníčku dopravnej nehody, z dôvodu, že jej nebolo možné spáchanie priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky možné preukázať.

Nakoľko súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyni, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, žalobkyňa navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie Okresného súdu Trnava zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

K odvolaniu žalobkyne sa vyjadřila žalovaná. Uviedla, že má za to, že súd prvej inštancie rozsudok riadne a vyčerpávajúco odôvodnil a riadne sa v odôvodnení vysporiadal so všetkými skutočnosťami vyplývajúcimi z konania. Rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny a v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje. Súd v rozsudku v bode 26. a v bode 27. riadne odôvodnil, prečo v danom

prípade aplikoval vo veci ustanovenie § 420 Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že dopravná nehoda nebola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky vozidla zn. DAF a zároveň, že vodič nemohol škodu zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať, a teda preukazujú liberačný dôvod v súlade s ust. § 427 a § 428 OZ. Súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej taktiež podrobne odôvodnil ako posúdil zavinenie, resp. mieru zavinenia jednotlivých účastníkov predmetnej dopravnej nehody. Súd prvej inštancie v bode 31. rozsudku uviedol, že k vzniku dopravnej nehody došlo pričinením žalobkyne a vodič nákladného motorového vozidla nemohol vzniku dopravnej nehody nijakým spôsobom zabrániť. Uvedený záver súd riadne odôvodnil v bode 31. a nasl. rozsudku, pričom súd k uvedenému záveru dospel na základe vykonaného dokazovania, t. j. ako svedeckými výpoveďami, tak aj znaleckým posudkom č. 11/2016 vykonaným v trestnom konaní. Navyše súd na pojednávaní dňa 08.06.2021 stanovil stranám sporu, aby sa v lehote 30 dní vyjadrili k prípadným ďalším návrhom na doplnenie dokazovania, pričom žalobkyňa, na rozdiel od žalovaného, sa už nevyjadrila k žiadnym ďalším návrhom na vykonanie dokazovania, a preto súd mohol pri rozhodovaní vo veci samej vychádzať len z navrhnutých a z vykonaných dôkazov, ktoré jasne preukázali záver, že práve žalobkyňa zaviniła vznik dopravnej nehody. Dodala, že zo znaleckého posudku č. 11/2016 jednoznačne vyplýva, že technickou príčinou vzniku dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy cyklistky, ktorá vjazdom na komunikáciu z ulice J. Bottu z technického hľadiska vytvorila kolíznu situáciu (str. 35, odpoveď č. 2). Uvedené súd riadne zdôvodnil aj v rozsudku.

Čo sa týka tvrdenia žalobkyne, že súd mal pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania aplikovať § 257 CSP dodáva, že v plnom rozsahu sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie o trovách konania, kedy súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania postupoval podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Má za to, že žalobkyňa žiadnym relevantným spôsobom dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP v konaní neosvedčila, keď poukazuje na skutočnosť, že je dôchodkyňa nepredložila súdu žiadne doklady týkajúce sa jej majetkových, zárobkových a iných pomerov, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov konania žalovanému. Má za to, že súd svoje rozhodnutie týkajúce sa priznania náhrady trov konania žalovanému riadne zdôvodnil v bode 39. rozsudku, kde okrem iného uviedol aj dôvody neaplikovania § 257 CSP, kedy uviedol nasledovné „Ustanovenie § 257 CSP upravuje moderačné právo súdu, pričom osobitné kritérium dôvodov hodných osobitného zreteľa sa má vykladať prísne reštriktívne, a teda uplatnenie tohto ustanovenia prichádza do úvahy len výnimočne, keď výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Súd má za to, že zo strany žalobkyne neboli produkované žiadne také dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali použitie citovaného ustanovenia.“ Súd správne poznamenal, že z dôvodu absencie výnimočných okolností nevidel dôvod na aplikáciu ust. § 257 CSP. Žalobkyňa počas celého konania nepredložila súdu žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali dôvody hodné osobitného zreteľa a samotné tvrdenie, že je dôchodkyňou, a osobou s ťažkým zdravotným postihnutím nemožno považovať za dôvod aplikácie § 257 CSP. Vzhľadom na uvedené má za to, že súd v konaní postupoval správnym procesným postupom, ktorým žalobkyňi nebolo v žiadnom prípade znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva.

Žalobkyňa v odvolaní uvádza, že súd sa mal vysporiadať s otázkou, či škoda na zdraví žalobkyne bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku a či medzi vznikom škody a udalosťou vyvolanou osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku existuje príčinná súvislosť. Žalobkyňa uvádza, tak, ako uviedla už aj počas konania na súde prvej inštancie, že ku škode na zdraví žalobkyne došlo pri nehodovom deji spôsobenom prevádzkou dopravného prostriedku- nákladným motorovým vozidlom DAF, a že škoda jej bola spôsobená práve povahou tejto prevádzky. Žalobkyňa okrem iného udáva, že žalobkyňa sa pred nehodou pohybovala v súlade s ustanovením § 55 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. po chodníku pre cyklistov a mala záujem prejsť cez križovatku použitím priechodu pre cyklistov, pričom uvádza, že pred tým, ako chcela vojsť na vozovku sa rozhladla, aby zistila, či môže prejsť na druhú stranu bez nebezpečenstva. Žalobkyňa zároveň dodáva, že práve vodič nákladného motorového vozidla porušil viaceré povinnosti, ktoré mu z jednotlivých ustanovení zákona, na ktoré žalobkyňa poukázala, vyplývali. Vzhľadom na v odvolaní uvedené skutočnosti považuje žalobkyňa napadnutý rozsudok za rozhodnutie, ktoré vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

K uvedenému uvádza, že má za to, že súd prvej inštancie sa s otázkou, či škoda na zdraví žalobkyne bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku a či medzi vznikom škody a udalosťou vyvolanou osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku existuje príčinná súvislosť v rozsudku riadne vysporiadal. V bode 27. rozsudku uviedol, že vodič motorového vozidla nie je prevádzkovateľom a za škodu podľa § 427 a nasl. OZ zodpovedá len vtedy, keď sú u neho splnené podmienky ustanovené v § 430 OZ, ktoré upravuje prípad, keď za škodu namiesto prevádzateľa zodpovedá niekto iný ako prevádzateľ, resp. keď za túto škodu zodpovedá okrem neho aj niekto iný. Súd v rozsudku uviedol, že avšak aj v prípade právneho posúdenia zodpovednosti podľa § 420 OZ alebo § 427 OZ je podstatné preukázanie porušenia právnej povinnosti škodcom. V danom prípade bolo preukázané, a z vykonaného dokazovania vyplynul jednoznačný záver, že príčinou vzniku dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy žalobkyne, keď vjazdom na cestu v mieste cestičky pre cyklistov vytvorila nebezpečenstvo a donútila vodiča nákladného motorového vozidla k zmene smeru alebo rýchlosti jazdy. Uvedený záver vyplynul ako z výpovede očitých svedkov (sú uvedené v ZP č. 11/2016 na str. 10-11), zo znaleckého dokazovania, tak aj z výpovede žalobkyne, ktorá sama vo svojej výpovedi dňa 08.06.2019 uviedla, že pred vjazdom na cestu sa nepresvedčila o tom, či môže cez cestu prejsť alebo nie. Z uvedeného vyplýva, že žalobkyňa porušila ustanovenie § 55 ods. 8 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, podľa ktorého pred vjazdom na priechod pre cyklistov sa cyklista musí presvedčiť, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva. Cyklista môže prechádzať cez vozovku len ak s ohľadom na vzdialenosť a rýchlosť jazdy prichádzajúcich vozidiel nedonúti ich vodičov k zmene smeru alebo rýchlosti jazdy. Je evidentné, prečo súd v danom prípade postupoval v súlade s § 420 a nasl. OZ. Je síce pravda, že vodič nákladného motorového vozidla porušil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 3 ods. 2 písm. b) Zákona č. 8/2009 Z. z., ale uvedené porušenie nebolo v príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody, tak ako vyplýva aj zo ZP č. 11/2016. Naopak, práve žalobkyňa porušením povinnosti vyplývajúcej z vyššie uvedeného § 55 ods. 8 Zákona č. 8/2009 Z. z. zapríčinila vznik dopravnej nehody. Vodič nákladného motorového vozidla neporušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, konkrétne z § 4 ods. 1 písm. e) Zákona č. 8/2009 Z. z., podľa § 4 ods. 2 písm. g) a podľa § 4 ods. 2 písm. h) Zákona č. 8/2009 Z. z., tak ako uvádza žalobkyňa. Ako aj správne uviedol súd prvej inštancie v rozsudku, porušenie uvedených povinností zo strany vodiča nákladného motorového vozidla nebolo nijakým spôsobom preukázané, a navyše to nevyplýva ani z výpovedi očitých svedkov, ktorí boli vypočutí v trestnom konaní. Uvedené súd v rozsudku riadne odôvodnil, konkrétne v bode 31. a 32. rozsudku.

Vyjadрила sa opätovne k zodpovednosti za škodu spôsobenú povahou prevádzky dopravného prostriedku, nakoľko žalobkyňa v podanom odvolaní uvádza, že súd mal zodpovednosť prevádzkovateľa posúdiť v zmysle § 427 a nasl. OZ ako zodpovednosť objektívnu bez ohľadu na zavinenie. Uvádza, že zodpovednosť za škodu spôsobenú povahou prevádzky dopravného prostriedku je koncipovaná na princípe objektívnej zodpovednosti (t. j. zodpovednosti bez zavinenia). Vo vzťahu k možnosti zbavenia sa zodpovednosti prevádzkovateľa dopravného prostriedku však konštruuje § 428 OZ dve skutkové podstaty, rozlišovacím kritériom ktorých je skutočnosť, či bola škoda spôsobená: okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe prevádzky, tzv. vnútorné okolnosti (napr. zlyhanie bŕzd), alebo okolnosťami, ktoré nemajú pôvod v povahe prevádzky, tzv. vonkajšie okolnosti (napr. konanie tretej osoby).

Ak bola škoda spôsobená osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku a k vzniku škody viedli okolnosti, ktoré majú pôvod v prevádzke, neumožňuje § 428 OZ prevádzkovateľovi zbaviť sa svojej zodpovednosti (s výnimkou § 441 OZ). Ak bola škoda spôsobená osobitnou povahou prevádzky, avšak k vzniku škody viedli okolnosti, ktoré nemajú pôvod v prevádzke, môže sa prevádzkovateľ svojej zodpovednosti zbaviť preukázaním, že sa škode nedalo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že ako všeobecný dôvod zbavenia sa zodpovednosti vo vzťahu k poškodenému subjektu možno v rámci oboch skutkových podstát uplatniť dôvod spoluzavinenia škody poškodeným podľa § 441 OZ. Z vykonaných dôkazov jednoznačne vyplynul záver, že príčinou vzniku dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy cyklisty, t.j. žalobkyne.

Vzhľadom na uvedené má za to, že prvostupňový súd vec správne právne posúdil.

Žalobkyňa v odvolaní uvádza, že spôsob vypracovania odôvodnenia rozsudku je výnimočne stručný a skutkové zistenia súdu vychádzajú najmä zo znaleckého posudku Ing. Martina Lukášika, Phd., ktoré sú následne prezentované aj ako právne posúdenie veci. Žalobkyňa uvádza, že za nesprávne skutkové zistenie považuje konštatovanie súdu, že vodič nákladného motorového vozidla neporušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona o cestnej premávke, ďalej, že vodič nákladného motorového vozidla nemohol vzniku dopravnej nehody nijakým spôsobom zabrániť, a taktiež konštatovanie, že žalobkyňa porušila povinnosť uloženú jej ustanovením § 55 ods. 1 Zákona č. 8/2009 Z.z..

K uvedenému už len stručne uvádza, že všetky uvedené závery súdu vyplývajú z vykonaných dôkazov. Z vykonaných dôkazov jednoznačne vyplýva, že vodič nákladného motorového vozidla neporušil vyššie uvedené povinnosti, ktoré mu zákon ukladá, pričom porušil iba povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 3 ods. 2 písm. b) Zákona č. 8/2009 Z. z., ale uvedené porušenie nebolo v príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody. Naopak zo svedeckých výpovedí očitých svedkov, výpovede samotnej žalobkyne a zo znaleckého dokazovania vyplýva, že práve žalobkyňa porušila vyššie uvedenú povinnosť, čo bolo príčinou vzniku dopravnej nehody. Taktiež vyplýva, že vodič nákladného motorového vozidla nevedel zrážke so žalobkyňou nijakým spôsobom zabrániť. Nakoľko žalobkyňa na podporu svojich tvrdení nenavrhol žiadne ďalšie dôkazy, ktoré by jej žalobou uplatnený nárok preukazovali, hoci na to bola zo strany súdu vyzvaná, súd pri rozhodovaní musel vychádzať len z navrhnutých a vykonaných dôkazov, a preto má za to, že v danom prípade nejde iba o samovoľné tvrdenie súdu bez dôkaznej opory, ale jednotlivé závery jednoznačne vyplývajú z vykonaného dokazovania. V ostatnom sa v plnom rozsahu pridrižiava svojich doterajších písomných a ústnych vyjadrení.

S vyššie uvedenými názormi, ako aj s celým rozsudkom súdu prvej inštancie sa stotožňuje a žiada, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Trnava, zo dňa 23.11.2021, č.k. 38C/28/2018-179 ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil.

K vyjadreniu žalovanej sa vyjadrila žalobkyňa. Uviedla, že z vyjadrení žalovanej, ktorá opakovane uvádza okolnosti, ktoré sú liberačným dôvodom pre zbavenie sa svojej zodpovednosti v zmysle § 428 Občianskeho zákonníka vyplýva, že považuje za správne posudzovať zodpovednosť poisteného, t.j. prevádzkovateľa pána G. H., za škodu v zmysle ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka.

Prvostupňový súd považoval žalovanú za pasívne legitimovanú vo veci v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „ZoPZP“). Žalovaná taktiež nenamieta svoju pasívnu legitímáciu vo veci, ktorá bola založená existenciou zmluvného vzťahu – poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zn. DAF medzi žalovanou a prevádzkovateľom vozidla, pánom G. H.. V zmysle poistnej zmluvy a ZoPZP sa poistenie vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistenej zmluve. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že ak súd považoval žalovanú za pasívne legitimovanú, mal na zodpovednosť žalovanej (resp. poisteného) za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla aplikovať ustanovenie § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka, resp. v odôvodnení uviesť okolnosti, pre ktoré má za to, že škoda, ktorá žalobkyňi vznikla nebola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla. Žalobkyňa poukazuje na skutočnosť, že súd vo veci neskúmal a ani nezaujal právne stanovisko ku skutočnosti či nehoda bola, resp. nebola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky vozidla zn. DAF.

Zo znaleckého posudku č. 11/2016 vyhotoveného Ing. Martinom Lukášikom, Phd., o ktorý posudok svoje rozhodnutie opiera prvoinštančný súd a na ktorý sa odvoláva i žalovaná vyplýva, že prevádzkovateľ mohol škodu zabrániť, ak by predvídal pohyb cyklistky po priechode pre cyklistov, čo mu ako povinnosť vyplýva priamo zo zákona 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť, sa žalovaná v zmysle § 428 nemôže zbaviť zodpovednosti za škodu uplatnenú žalobkyňou. Zodpovednosť prevádzkovateľa a teda i žalovanej treba posudzovať v zmysle ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka, keďže žalovaná nepreukázala existenciu okolností, ktoré by ju zbavovali zodpovednosti.

Žalovaná i súd v odôvodnení rozsudku, poukazujú na skutočnosť, že škoda vznikla v dôsledku zavinenia žalobkyne. Prvostupňový súd bol v zmysle ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka povinný skúmať mieru zavinenia žalobkyne ako poškodenej a prevádzkovateľa; a následne podľa určenia pomeru ich zodpovednosti za vznik škody rozhodnúť o tom, v akom pomere znáša škodu žalobkyňa a v akom žalovaná. Takéto posúdenie však súd nevykonal.

Žalobkyňa uvádza, že ani v prípade ak by súd vec posudzoval v zmysle ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka nemožno konštatovať, že žalovaná za vznik škody nezodpovedá. Tento záver súdu je priamom rozpore s výsledkami dokazovania a rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 43Sa/9/2017 zo dňa 27.11.2017, ktorým súd zrušil rozhodnutie KRPZ-TT-KDI3-58/2016-OD zo dňa 16.1.2017 vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z jeho odôvodnenia vyplýva „Práve v dôsledku správania sa vodiča nákladného motorového vozidla (tento porušil povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 9 ods. 3 písm. c/ vyhlášky č. 9/2009 Z.z.) došlo k vzniku tejto dopravnej nehody. Toto konštatovanie v podstate vyplýva aj zo znaleckého posudku č. 11/2016 vypracovaného znalcom z odboru cestnej dopravy Ing Martinom Lukášikom, PhD., keď na strane 28 tohto znaleckého posudku je uvedené, že pri danom priebehu nehodového deja je z technického hľadiska relevantné posúdiť správnosť jazdy vodiča vozidla DAF, ktorá je zákonnými ustanoveniami definovaná voči chodcom a cyklistom prechádzajúcim cez cestu, na ktorú vodič odbočuje. Vo všetkých troch zákonných ustanoveniach týkajúcich sa odbočovania (§ 4 ods. 2 písm. h/, § 4 ods. 2 písm. i/ zák. č. 8/2009 Z.z. a § 9 ods. 3 Vyhlášky č. 9/2009 Z.z.) je jednou z povinností vodiča neohroziť chodcov alebo cyklistov prechádzajúcich cez cestu, na ktorú vodič odbočuje.....“

Vzhľadom na vyššie označené skutočnosti trvá na podanom odvolaní a jeho zdôvodnení. Žiada, aby odvolací súd vo veci konal plynulo, bez zbytočných prieťahov, aby vo veci v čo najkratšom čase vytýčil pojednávanie a rozhodol o odvolaní.

K vyjadreniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný. Má za to, že žalobkyňa v podanom vyjadrení neuvádza žiadne nové skutočnosti, na ktoré by žalovaný doposiaľ v predmetnej právnej veci nereagoval. Vzhľadom na uvedené, z dôvodu hospodárnosti konania, poukazuje na svoje doterajšie vyjadrenia. Nie je pravdivé tvrdenie žalobkyne, že z jeho vyjadrenia vyplýva, že žalovaný považuje za správne posudzovať zodpovednosť poisteného, t.j. prevádzkovateľa pána G. H., za škodu v zmysle ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka. Má za to, že žalobkyňa nesprávne pochopila jeho vyjadrenie, nakoľko poukazovanie na § 427 a 428 Občianskeho zákonníka uviedli v znení, že ak by aj posudzoval súd zodpovednosť žalovaného v zmysle § 427, existujúce liberačné dôvody v zmysle § 428 OZ by ho zbavili zodpovednosti za škodu. Navyše k predmetným ustanoveniam OZ sa vyjadrili predovšetkým z dôvodu (t.j. k zodpovednosti za škodu spôsobenú osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku), že žalobkyňa v podanom odvolaní poukazovala na to, že súd mal zodpovednosť prevádzkovateľa posúdiť v zmysle § 427 a nasl. OZ, ako zodpovednosť objektívnu bez ohľadu na zavinenie. Z uvedeného dôvodu mu nedalo, z opatrnosti sa vyjadriť aj k § 427 a nasl. OZ a existujúcim liberačným dôvodom, t.j. dôvodu spoluzavinenia škody poškodeným podľa § 441 OZ.

Z vykonaných dôkazov však jednoznačne vyplynul záver, že príčinou vzniku dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy cyklistky, t. j. žalobkyne. V ostatnom sa v plnom rozsahu pridrižiava svojich doterajších písomných a ústnych vyjadrení.

Opätovne uvádza, že s rozsudkom súdu prvej inštancie sa stotožňuje a žiada, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Trnava, zo dňa 23.11.2021, č.k. 38C/28/2018-179 ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil.

K vyjadreniu žalovanej sa vyjadrila žalobkyňa. Uviedla, že žalovaná vo svojom podaní poukazuje na doterajšie vyjadrenia, na ktorých v plnom rozsahu zotráva. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa mala možnosť zaujať stanovisko k doterajším vyjadreniam žalovanej, nepovažuje za potrebné sa k

doručenému podaniu žalovanej zo dňa 2.5.2022 vyjadrovať a poukazuje na obsah svojich doterajších podaní.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu I. inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na rozsah odvolania a žalobkyňou uplatnenú odvolaciu argumentáciu, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie porušil právo žalobkyne na spravodlivý proces v súvislosti s odôvodnením napadnutého rozsudku a princíp rovnosti strán, či správne žalobu zamietol z dôvodu, že vodič motorového vozidla zn. DAF nezodpovedá za škodu, ktorú žalobkyňa utrpela, a či správne rozhodol o náhrade trov konania. Na tento účel vychádzal odvolací súd zo skutkového stavu zisteného prvoinštančným súdom napadnutého rozsudku, na ktoré týmto odkazuje.

Na úvod možno súhlasiť so žalobkyňou v tom, že právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces, ktorý zaručuje čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu SR implikované aj v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Práve odôvodnenie je tou časťou rozhodnutia, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Je to predovšetkým neúspešná strana, ktorá má záujem na dostatočnom odôvodnení, pretože len vtedy má skutočnú možnosť namietat' konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní prípadných opravných prostriedkov.

Základné náležitosti odôvodnenia rozsudku upravuje Civilný sporový poriadok v § 220 ods. 2, ktorý o. i. vyžaduje, aby súd jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Dôraz sa kladie aj na presvedčivosť odôvodnenia rozsudku.

Odvolací súd sa, ale nestotožňuje s námietkou žalobkyne, že napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený (teda arbitrárny). Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí celkom jasne uviedol, aký skutkový stav zistil a z akých dôkazov vychádzal. Súd prvej inštancie riadne odôvodnil, na základe čoho dospel k záveru, že žalobkyňa svoj nárok nepreukázala. Rozsudok, ktorý jasne a výstižne (teda v súlade s § 220 ods. 2 CSP) objasní podstatu sporu a závery súdu, nemožno považovať za arbitrárny. Odôvodnenie napadnutého rozsudku ako celok vyhovuje náležitostiam § 220 ods. 2 CSP, keďže z neho možno zistiť tak skutkové, ako aj právne závery súdu prvej inštancie, ktoré ho viedli k zamietnutiu žaloby. To, že žalobkyňa s týmito závermi nesúhlasí, ale ani to, keby boli aj nesprávne, neznamená arbitrárnosť napadnutého rozsudku.

Predmetom konania bol nárok žalobkyne na náhradu škody, ktorá jej mala vzniknúť v súvislosti s dopravnou nehodou za účasti G. H. ako vodiča motorového vozidla zn. DAF, ktoré motorové vozidlo v čase vzniku škody žalobkyňi bolo poistené u žalovanej.

Práva úprava zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku je obsiahnutá predovšetkým v ustanovení § 427 OZ. Podľa prvého odseku tohto ustanovenia zodpovedajú fyzické a

právnické osoby vykonávajúce dopravu za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Druhý odsek spresňuje, že rovnako zodpovedá prevádzkovateľ motorového vozidla. Vo všeobecnosti sa za prevádzkovateľa na účely § 427 OZ považuje subjekt, ktorý má právnu a faktickú možnosť disponovať daným motorovým vozidlom podľa § 3 ods. 1 zákona o PZP, ktorým je spravidla vlastník vozidla (porov. uznesenie Ústavného súdu SR zo 16.10.2018, sp. zn. III. ÚS 395/2018). Vodič vozidla, ktorý nie je jeho prevádzkovateľom v zmysle § 427 OZ, nemôže za prípadnú škodu spôsobenú jeho prevádzkou zodpovedať podľa citovaného ustanovenia.

Ako odvolací súd vysvetlí nižšie, vo výsledku je rozlišovanie medzi právnou kvalifikáciou podľa § 420 a § 427 OZ (a teda aj námietka žalobkyne v tejto súvislosti) málo podstatné. V oboch prípadoch je totiž dôležité preukázanie porušenia právnej povinnosti škodcom.

Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týka povinnosť strany tvrdiť a označiť dôkazy na preukázanie tvrdení, je vždy daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán. Táto norma zásadne určuje rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané) a aj nositeľa dôkazného bremena. V závislosti od hypotézy právnej normy má každá zo strán sporového konania samostatnú (vlastnú) povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, a teda aj z toho vyplývajúce odlišné a samostatné bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno (pozri napr. uznesenie NS SR z 23.01.2014, sp. zn. 3Cdo/294/2012).

Prvoinštančný súd identifikoval základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 OZ, ktorými sú a) protiprávny úkon, b) existencia škody, c) príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, a d) zavinenie. V zmysle ust. § 427 OZ, podľa ktorého právneho posúdenia sa domáha žalobkyňa predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku sú: a) udalosť vyvolaná osobitnou povahou dopravného prostriedku (resp. dopravy), b) škoda a c) príčinná súvislosť medzi danou udalosťou a vznikom škody.

V zmysle ust. § 441 OZ, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov nie je zodpovednosťou absolútnou, nastupujúcou za akýchkoľvek okolností. Preto aj tu podľa § 441 OZ platí, že ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne, ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám. Znamená to, že ak je úkon poškodeného len jednou z príčin vzniku škody, znáša poškodený škodu pomerne, ak bolo však konanie poškodeného výlučnou príčinou vzniku škody, škodca sa zodpovednosti za škodu zbaví a v plnom rozsahu ju potom nesie sám poškodený (porovnaj napr. rozhodnutie NS SSR z 23.11.1983, sp. zn. Cpj 10/83 publikované pod č. 3 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1984, s 100-101, prípadne rozsudok z 28.05.2003, sp. zn. 25 Cdo 43/2002, publikovaný pod č. 15 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 2004) – vid'. 25 Cdo 1127/2007 (NS ČR)

Dôležitou je teda otázka, či vodič G. H., ktorý v čase nehody riadil motorové vozidlo, porušil niektorú z povinností vyplývajúcu zo zákona č. 8/2009 Z.z. a či toto porušenie sa podieľalo na vzniku škody (či bolo jeho príčinou). Žalovaná v rámci svojej obrany poukazovala na závery znaleckého dokazovania vykonané v rámci trestného stíhania začaté voči vodičovi motorového vozidla G. H. (sp. zn. ORP-100/DI-TT-2015), kde uviedla, že za vznik nehody nesie zodpovednosť žalobkyňa. Žalobkyňa porušila pravidlá a nedala prednosť v čase, keď prechádzala cez prechod, pričom zo záverov znaleckého dokazovania vyplýva, že porušenie zákazu odbočenia zo strany vodiča nemá príčinnú súvislosť na vzniku dopravnej nehody. Uvedené bolo preukázané znaleckým posudkom (č. 11/2016 Ing. Martinom Lukášikom, PhD.), vypracovaným v trestnej veci prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 TZ a z ktorého aj súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal. Súdom prvej inštancie vo svojom rozhodnutí v bode 31 ustálil, že žalobkyňa porušila svoju povinnosť tým, že sa nepresvedčila pred vjazdom na cestu o tom,

či môže bezpečne prejsť cez cestu alebo nie. K vzniku dopravnej nehody potom podľa názoru súdu došlo pričinením žalobkyne a vodič nákladného motorového vozidla nemohol vzniku dopravnej nehody nijakým spôsobom zabrániť. Konštatoval tiež v bode 32. svojho rozhodnutia, že vodič motorového vozidla neporušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona, a to podľa § 4 ods. 1 písm. e) zákona č. 8/2009 Z.z. (dbať na zvýšenú opatrnosť voči cyklistom a chodcom, najmä deťom, osobám so zdravotným postihnutím, osobitne voči osobám, ktoré používajú bielu palicu, a starým osobám), podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 8/2009 Z.z. (ohroziť chodcov prechádzajúcich cez cestu, na ktorú vodič odbočuje, pri odbočovaní na miesto mimo cesty, pri vchádzaní na cestu a pri otáčaní alebo pri cúvaní) a podľa § 4 ods. 2 písm. h) zákona č. 8/2009 Z.z. (ohroziť cyklistov prechádzajúcich cez priechod pre cyklistov), tak ako to tvrdila žalobkyňa. Porušenie uvedených povinností zo strany vodiča nákladného motorového vozidla nebolo v trestnej veci prečinu ublíženia na zdraví žiadnym spôsobom preukázané, pričom tieto závery nevyplývajú ani z opisu nehodového deja a výpovede svedkov vypočutých v trestnom konaní.

Hodnotiac výsledky dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie, poukazujúc na závery znaleckého dokazovania, ako aj šetrenia dopravnej nehody príslušníkmi dopravnej polície a výsledky v rámci trestného stíhania z prečinu ublíženia na zdraví voči G. H., odvolací súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, že k spôsobeniu škody došlo výlučným zavinením poškodenej - žalobkyne. Ak bolo teda zavinenie poškodeného výlučnou príčinou škody, prevádzateľ sa celkom zbaví zodpovednosti a škodu v celom rozsahu nesie sám poškodený. Keďže z výsledkov dokazovania vyplynulo, že to nebol vodič, ktorý porušil svoje povinnosti, v súvislosti s ktorými mala vzniknúť žalobkyni škoda, a zo skutočností preukazujúcich existenciu týchto predpokladov vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky (v podobe vzniku nároku na náhradu škody) poškodená osoba, v prejednávanej veci to je žalobkyňa, ktorá vzhľadom na dôkazy, na ktoré poukazovala žalovaná, na tieto účinne reagovať a ďalej poškodenú zaťažuje bremeno tvrdenia a dôkazu v tejto súvislosti. Na uvedenom nemení nič na tom, že Krajský súd v Trnave rozsudkom sp. zn. 43Sa/9/2017-49 zo dňa 27.11.2017 zrušil rozhodnutie o odvolaní Krajského dopravného inšpektorátu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trnave č.: KRPZ-TT-KDI3-58/2016- ODV zo dňa 16.01.2017, v zmysle ktorého bolo zastavané konanie o priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky voči žalobkyni.

Žalobkyňa v žalobe tvrdila, že dňa 11.04.2015 o 11:50 hod. došlo k dopravnej nehode v Trnave, tak že vodič motorového vozidla DAF, ev. č. C. G. H. viedol vozidlo po ul. C. I., pričom na križovatke s riadenou premávkou odbočoval vpravo na ul. Bottovu, kde po začatí odbočovania s jeho vozidlom došlo ku zrážke pravej bočnej časti vozidla s cyklistkou, žalobkyňou, ktorá v tom čase viedla dámsky bicykel modrej farby po vyznačenej cyklistickej cestičke súběžnej s ul. C. I. v smere na ul. Hospodárku. V čase nehody bola svetelná signalizácia funkčná, pri nehode žalobkyňa utrpela zranenia. Dychová skúška u vodiča bola negatívna a žalobkyni bola odobratá vzorka krvi, ktorá bola taktiež negatívna. Podľa priebehu dopravnej nehody bola žalobkyňa uznaná vinnou zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. g) zákona o priestupkoch. Proti rozhodnutiu o priestupku žalobkyňa podala odvolanie. Odvolací orgán Krajského dopravného inšpektorátu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trnave dňa 16.01.2017 odvolanie žalobkyne zamietol a potvrdil rozhodnutie o priestupku vydané Okresným dopravným inšpektorátom Trnava Okresného riaditeľstva policajného zboru v Trnave č. ORPZ-TT-ODI2-1036/2015 zo dňa 29.11.2016. Na základe žaloby na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy podanej žalobkyňou, Krajský súd v Trnave rozsudkom č.k. 43Sa/9/2017-49 zo dňa 27.11.2017, podľa § 191 ods. 1 písm. d), e) Správneho súdneho poriadku zrušil rozhodnutie o odvolaní Krajského dopravného inšpektorátu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trnave číslo: KRPZ-TT-KDI3-58/2016-ODV zo dňa 16.01.2017 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa názoru krajského súdu v danom prípade nebol dostatočne zistený skutkový stav, čo odôvodnil v rozsudku sp. zn. 43Sa/9/2017-49, v dôsledku čoho správny súd rozhodnutie žalovaného postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d) a e) SSP zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Osobitne poukázala na bod č. 9 rozsudku Krajského súdu Trnava, č.k. 43Sa/9/2017-49 zo dňa 27.11.2017, v zmysle ktorého záver prijatý správnymi orgánmi o zodpovednosti žalobkyne za spôsobenú dopravnú nehodu v dôsledku porušenia povinnosti vyplývajúcej z § 22 ods. 1 písm. g) zákona o priestupkoch o nesprávnom spôsobe jazdy žalobkyne je predčasný. Podľa názoru správneho súdu, správne orgány pochybili, keď sa vôbec nezaoberali spôsobom jazdy vodiča nákladného motorového vozidla v súvislosti s tým, že takéto odbočovanie mu bolo zakázané dopravnou značkou. Práve táto skutočnosť bola jednou z rozhodujúcich pre určenie, ktorý z účastníkov nehody porušením svojich zákonných povinností

nesie zodpovednosť za nehodu. Okresné riaditeľstvo PZ Trnava, Okresný dopravný inšpektorát Trnava v konaní vedenom pod ČVS: ORPZ-TT-ODI2-1036/2015 dňa 27.03.2018 na základe rozhodnutia Krajského súdu v Trnave rozhodol tak, že zastavil konanie o priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. g) zákona o priestupkoch, nakoľko spáchanie skutku, o ktorom sa koná nebolo žalobkyni preukázané. V priestupkovom konaní vedenom na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Trnava, Okresnom dopravnom inšpektoráte v konaní vedenom pod ČVS: ORPZ-TT-ODI2-863/2016 bolo prejednávané aj konanie vodiča G. H., ktorý bol uznaný vinným z dopravného priestupku, za ktorý bol sankcionovaný.

Žalovaná popierala skutkové tvrdenia žalobkyne o priebehu dopravnej nehody a uviedla, že zo záverov vyšetrovania vyplýva, že vodič G. H. svojím konaním nenaplnil pojmové znaky skutkovej podstaty trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 a 2 Trestného zákona. Podľa žalovanej tak preto nie je daný základ na poskytnutie poisťného plnenia žalobkyni, nakoľko poistený vodič nebol uznaný za vinného zo spôsobenia dopravnej nehody. Samotná okolnosť, že škoda na zdraví žalobkyne vznikla pri prevádzke dopravného prostriedku sama o sebe nestačí pre vznik objektívnej zodpovednosti prevádzkovateľa podľa § 427 OZ, nakoľko základným predpokladom vzniku tejto zodpovednosti je skutočnosť, že škoda bola vyvolaná okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Ak uvedený predpoklad vzniku zodpovednosti v zmysle § 427 OZ nie je splnený, zodpovednosť za vzniknutú škodu je potrebné posúdiť podľa § 420 OZ. Z vykonaného dokazovania v rámci vyšetrovania je zrejmé, že poškodenie zdravia žalobkyne nebolo vyvolané okolnosťami majúcimi pôvod v prevádzke, zodpovednosť je preto potrebné posúdiť podľa § 420 OZ. Dokazovaním, najmä znaleckými posudkami v rámci vyšetrovania, bolo preukázané, že predmetnú nehodu nezavinil vodič G. H..

Spornou nebola otázka porušenia právnej povinnosti v tom, že vodič G. H. ako vodič viedol nákladné motorové vozidlo zn. DAF, kde nerešpektoval zvislé dopravné značenie a vošiel s nákladným vozidlom na ul. J. Bottu, kde bola pre uvedený smer umiestnená zvislá dopravná značka zákaz odbočovania s doplnkovou tabuľkou so symbolom nákladného vozidla, načo bol následne účastníkom dopravnej nehody. Bol uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. l) zákona č. 372/1990 Zb., za čo mu bola uložená sankcia - pokuta vo výške 30,- Eur. Za okolností prejednávanej veci bol rozhodujúcim predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, teda skutočnosť, že niekto porušil určitú povinnosť (nezáleží na tom, či ide o povinnosť vyplývajúcu z určitého záväzkovoprávneho vzťahu alebo o povinnosť uloženú priamo zákonom), v súvislosti s ktorou malo prísť k vzniku škody žalobkyni. Porušenie tejto právnej povinnosti je prvotným predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu nielen podľa § 420 OZ, ale aj podľa § 427 OZ. Druhé citované ustanovenie sa od toho prvého odlišuje totiž v zásade len v tom, že na založenie zodpovednosti za škodu podľa neho sa nevyžaduje zavinenie.

Keďže tvrdenie žalobkyne o porušení právnej povinnosti, v súvislosti s ktorou malo prísť k vzniku škody žalobkyni, bolo sporné. Žalovaná preukázala svoje tvrdenia o tom, že poškodená si sama svojím konaním spôsobila škodu a to znaleckým dokazovaním v rámci trestného stíhania voči G. H. vo veci prečinu ublíženia na zdraví, bolo na žalobkyni, aby preukázala svoje tvrdenia (či už by sa jej nárok posudzoval z hľadiska § 420 alebo § 427 OZ). Z toho zároveň vyplýva, že nebolo úlohou žalovanej, aby preukazovala neexistenciu predpokladov na vznik zodpovednosti za škodu (takáto požiadavka by sa priečila aj zmyslu tzv. negatívnej dôkaznej teórie). Nie je pritom rozhodujúca poznámka žalobkyne, že žalovaná nenamietala svoju pasívnu legitímáciu.

Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že ak si poškodený v súdnom konaní uplatňuje nárok podľa § 420 (alebo § 427) OZ, musí tvrdiť a preukázať v prvom rade to, že škodca svojím konaním porušil určitú právnu povinnosť. Pokiaľ je porušenie tejto právnej povinnosti postihnutelné v rámci trestného konania, výsledky tohto konania budú podstatné z hľadiska preukázania konania domnelého škodcu. Je síce pravda, že súd v civilnom sporovom konaní je viazaný len rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto ho spáchal (§ 193 CSP), ustálená judikatúra však dospela k záveru, že nemožno nechať bez povšimnutia oslobodzujúci rozsudok, ak sa v ňom konštatuje, že skutok, z ktorého sa vyvodzuje

nárok na náhradu škody, sa vôbec nestal, alebo že tento skutok nespáchal žalovaný a pod. (pozri R 27/1977 a v tomto zmysle aj Rc 31/79)

Svoje závery o tom, kto za škodu zodpovedá a na základe čoho k uvedenému došiel, súd prvej inštancie uviedol v bodoch 31. a 32 rozsudku. Znaleckým dokazovaním vykonaným v rámci trestného konania mal za preukázané, že príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy cyklistky, ktorá pred priechodom zrýchlila svoju jazdu, bez toho, aby sa dostatočne rozohľadla. V čase, keď sa žalobkyňa dostala na okraj vozovky, vodič motorového vozidla už vykonával odbočovací manéver a žalobkyňa následne narazila do prednej časti nákladného motorového vozidla. Nebolo preukázané, že by vodič nákladného motorového vozidla pri odbočovaní vošiel na chodník, tvrdila to len žalobkyňa. Iný cyklista, ktorý čakal pred priechodom, stihol prejsť cez cestu, pričom z uvedeného je zrejmé, že vodič nákladného vozidla dbal na zvýšenú opatnosť voči cyklistom a chodcom a ani ostatných chodcov a cyklistov neohrozil a prednosť im dal. Dokazovaním prvoinštančného súdu, bolo vzhľadom na vyššie citovanú judikatúru vyvrátené tvrdenie žalobkyne o konaní vodiča G. H., ktorým mal porušiť právnu povinnosť upravenú v § 4 ods. 1 písm. e), ods. 2 písm. g) a písm. h) ZoCP. Zo znaleckého dokazovania vykonaného v rámci trestného konania bolo jednoznačne preukázané, že príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy cyklistky (žalobkyne) a hoci žalobkyňa znalecké posudky vykonané v rámci trestného konania namietala, nepredložila na preukázanie svojich tvrdení žiadny relevantný dôkaz. Hoci žalobkyňa poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Trnava č.k. 43Sa/9/2017-49 zo dňa 27.11.2017 rozhodnutie Okresného riaditeľstva PZ Trnava, Okresný dopravný inšpektorát Trnava v konaní vedenom pod ČVS: ORPZ-TT-ODI2-1036/2015 dňa 27.03.2018, ktorý na základe rozhodnutia Krajského súdu v Trnave rozhodol tak, že zastavil konanie o priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. g) zákona o priestupkoch, nakoľko spáchanie skutku, o ktorom sa koná nebolo žalobkyňi preukázané, uvedené rozhodnutia nepreukazujú porušenie právnej povinnosti vodiča G. H. v súvislosti s dopravnou nehodou. Aj keď žalobkyňa tvrdí, že len dôkladným posúdením správania sa účastníkov dopravnej nehody v súlade či v rozpore s predpismi o cestnej premávke, s povinnosťami vyplývajúcimi pre nich zo zvislých a vodorovných dopravných značiek a z dopravného zariadenia - svetelnej signalizácie, ktorá riadila križovatku, na ktorej k dopravnej nehode došlo; možno konštatovať dodržanie, či porušenie právnych predpisov účastníkov dopravnej nehody a na základe tatko zistených skutočností treba po právnej stránke určiť príčinu dopravnej nehody a zodpovednosť, či mieru zodpovednosti toho-ktorého účastníka dopravnej nehody za jej vznik a následky, odvolací súd udáva, že pokiaľ sa dôkazmi vykonanými v trestnom konaní nepodarilo preukázať, že skutok sa stal, teda že vodič G. H. svojím konaním opísaným v žalobe porušil právnu povinnosť, ktorou mala byť žalobkyňi spôsobená škoda, bolo na žalobkyňi, aby predniesla nové dôkazné návrhy, ktoré by boli spôsobilé privediť jej úspech v konaní.

K námietke žalobkyne v tom, že súd sa otázkou predvídateľnosti správania jednotlivých účastníkov dopravnej nehody nezaoberal, neposudzoval správanie účastníkov dopravnej nehody a predvídateľnosť tohto správania druhým účastníkom nehody, odvolací súd udáva, že súd prvej inštancie v bode 31. a 32. uviedol, že k vzniku dopravnej nehody potom podľa názoru súdu došlo pričinením žalobkyne a vodič nákladného motorového vozidla nemohol vzniku dopravnej nehody nijakým spôsobom zabrániť. Nebolo preukázané, že by vodič nákladného motorového vozidla pri odbočovaní vošiel na chodník, tvrdila to len žalobkyňa. Iný cyklista, ktorý čakal pred priechodom stihol prejsť cez cestu, pričom z uvedeného je zrejmé, že vodič nákladného vozidla dbal na zvýšenú opatnosť voči cyklistom a chodcom a ani ostatných chodcov a cyklistov neohrozil a prednosť im dal. Bola to práve žalobkyňa, ktorá pred priechodom zrýchlila svoju jazdu, bez toho, aby sa dostatočne rozohľadla. V čase, keď sa žalobkyňa dostala na okraj vozovky, vodič motorového vozidla už vykonával odbočovací manéver a žalobkyňa následne narazila do prednej časti nákladného motorového vozidla. Treba zdôrazniť tú skutočnosť, že okrem vodiča motorového vozidla, je aj cyklistka, teda žalobkyňa, účastníkom cestnej premávky. Okrem všeobecnej prevenčnej povinnosti je povinná dodržiavať pravidlá cestnej premávky (§ 3 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov), správať sa disciplinovane a ohľaduplne tak, aby neohrozila bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, pritom je povinná prispôbiť svoje správanie najmä stavebnému, dopravnotechnickému stavu cesty, situácii v cestnej premávke, poveternostným podmienkam a svojim schopnostiam, (§ 3 ods. 2 písm. a/). Podľa ust. § 55 ods. 8 zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, pred vjazdom na priechod pre cyklistov, sa cyklista musí presvedčiť, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva. Už súd prvej inštancie uviedol, že bola to

práve žalobkyňa, ktorá pred priechodom zrýchliла svoju jazdu, bez toho, aby sa dostatočne rozhládla. V čase, keď sa žalobkyňa dostala na okraj vozovky, vodič motorového vozidla už vykonával odbočovaci manéver a žalobkyňa následne narazila do prednej časti nákladného motorového vozidla. Z uvedeného možno vyvodit', že cyklistka mohla zabrániť dopravnej nehode, pokiaľ by sa pred vstupom na vozovku presvedčila o bezpečnosti.

Navyše uvedenú otázku mali posudzovať orgány činné v rámci trestného konania, ktorý ak by posúdil, že vodič v tomto smere porušil svoje povinnosti, v rámci svojich záverov by uvedené vzal do úvahy. Posudzovanie priebehu dopravnej nehody v reakcii vodiča, ako mohol vodič nákladného auta na situáciu inak alebo skôr reagovať, je len v teoretickej rovine, ktorá by bola napríklad závislá aj od toho, ako by (iným spôsobom) reagovala na situáciu žalobkyňa ako cyklistka. Vychádzajúc však z okolností k priebehu dopravnej nehody, tak ako ho zistila polícia, ako aj vyplýva z výsledkov znaleckého dokazovania, bolo možné v danom prípade jednoznačne vyhodnotiť daný skutkový stav tak, že k spôsobeniu škody žalobkyne, došlo výlučným zavinením zo strany poškodenej. Námietky žalobkyne proti skutkovým záverom prvoinštančného súdu neobstoja preto, lebo vzhľadom na žalobkyňou prednesené skutkové tvrdenia, vychádzajú tieto závery z dokazovania vykonaného v rozsahu potrebnom na rozhodnutie vo veci samej.

Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie správne uzavrel, že vodič nákladného vozidla porušil povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 3 ods. 2 písm. b) zákona č. 8/2009 Z.z., ale uvedené porušenie nebolo príčinou vzniku predmetnej dopravnej nehody. Toto jeho porušenie dôležitej povinnosti nebolo v príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody. Naopak, súd dospel k záveru, že technickou príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy žalobkyne, keď uskutočnením vjazdu na cestu vytvorila nebezpečenstvo a donútila vodiča nákladného motorového vozidla k zmene smeru alebo rýchlosti jazdy, ktorý už v danom čase nemal možnosť zabrániť dopravnej nehode, pričom iné závery z vykonaného dokazovania nevyplynuli.

Keď prvoinštančný súd žalobu zamietol z dôvodu, že neboli splnené podmienky na priznanie žalobou uplatneného nároku na základe § 420 OZ, ale ani na základe § 427 OZ v spojení s § 15 ods. 1 ZoPZP, vec v konečnom dôsledku správne posúdil. Ani v tejto súvislosti, preto odvolací súd nenachádza žiaden dôvod na to, aby napadnutý rozsudok zrušil (§ 389 CSP) alebo ho zmenil (§ 388 CSP).

K argumentácii žalobkyne v tom, že z napadnutého rozsudku nie je žalobkyne známe, prečo súd rozhodol o zamietnutí jej žalobného návrhu, ako súd z právnej stránky posúdil vec, prečo vo veci neaplikoval ustanovenia § 427 a nasl. OZ, ani ako súd posúdil zavinenie, resp. mieru zavinenia jednotlivých účastníkov dopravnej nehody, prečo súd za príčinu vzniku dopravnej nehody nepovažoval porušenie právnych predpisov vodičom motorového vozidla a ako súd posúdil z právnej stránky techniku jazdy vodiča motorového vozidla, odvolací súd udáva, že z obsahu odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, akým spôsobom posúdil vec súd prvej inštancie a pri posudzovaní otázky porušenia právnej skutočnosti vychádzal z trestného konania a zo znaleckého dokazovania v ňom vykonaného. Je pritom nerozhodné pokiaľ namietala jeho závery, pokiaľ tieto neboli vyvrátené relevantným dôkazom.

Pokiaľ ide o procesné porušenie súdu prvej inštancie v tom, že nebola dodržaná lehota, ktorá mala byť na odročenie pojednávania za účelom vyhlásenia rozsudku, táto okolnosť nemá vplyv na rozhodnutie ako také.

Súd prvej inštancie riadne zdôvodnil, ktoré dôkazy nevykonal a z akého dôvodu, ale tiež ako sa vysporiadal s námietkami žalobkyne v bode 33 rozsudku. Nie je dôvodná ani námietka žalobkyne v tom, že po zmene právneho posúdenia nemala možnosť navrhnuť dôkazy. Súd prvej inštancie zmenu právneho posúdenia oznámil na pojednávaní konanom dňa 19.10.2021, pričom strany sporu mali možnosť navrhnuť dôkazy, keď žiadna zo strán už žiadne nenavrhol. Preto pokiaľ žalobkyňa mala za to, že potrebuje zvážiť svoj postup v konaní s ohľadom na prezentované predbežné právne

posúdenie zo strany súdu, mohla súdu navrhnúť či už dôkazy, resp. odročenie pojednávania za účelom zváženia ďalšieho postupu, čo sa však nestalo. Z uvedeného dôvodu, je preto i táto odvolacia námietka nedôvodná.

Žalobkyňa namietala i rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa náhrady trov konania. Mala za to, že je tu dôvod na aplikáciu § 257 CSP.

Podľa § 257 CSP súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Citované zákonné ustanovenie predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa neho nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradit' trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojim zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza ani exemplifikatívne. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi.

Ustanovenie § 257 nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 292/07 či sp. zn. I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 727/2000). Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania (§ 255 ods. 1) a za zavinenie (§ 256 ods. 1). Priamo z textu zákonného ustanovenia vyplýva, že súd by mal podľa neho rozhodovať iba vo výnimočných prípadoch. Zmyslom predmetného zákonného ustanovenia je, že ak súd zvolí postup podľa neho, nemôže žiadnej zo strán (ani úspešnej, ani neúspešnej) priznať náhradu trov konania. Na účely moderácie nie je rozhodujúce, na základe akej zásady boli trovy uložené a ktorá strana ich má platiť; moderovať možno aj trovy zastaveného konania.

Aj podľa ustálenej súdnej praxe (pozri bližšie napr. nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 119/03 či uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 67/2010) výnimočnosť použitia ustanovenia § 257 CSP, ako aj to, v čom súd videl, že išlo o prípad hodný osobitného zreteľa, musí byť náležite odôvodnené (I. ÚS 153/2018).

Aplikácia § 257 Civilného sporového poriadku pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa zásady úspechu v konaní, príslušný súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Takéto rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania sa nesmie javiť ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom. Rozhodovanie o náhrade trov konania je v podstate druhotným spektrom konania, preto z pohľadu ústavnoprávnej udržateľnosti rozhodnutia Ústavný súd Slovenskej republiky nepovažuje za nevyhnutné, aby všeobecný súd za každých okolností poskytol stranám v konaní priestor, aby sa vyjadrili k potenciálnej aplikácii § 257 Civilného sporového poriadku. (II. ÚS 113/2019 z 06.06.2019)

Súd prvej inštancie v danom prípade nevidel dôvod na aplikáciu ust. § 257 CSP a ani odvolací súd nezistil žiadne zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce výnimočný postup súdu pre nepriznanie náhrady trov konania. Takouto okolnosťou nie je skutočnosť, že žalobkyňa je dôchodkyňou a jej osobné a majetkové pomery by mali odôvodňovať aplikáciu ust. § 257 CSP, ako ani jej nepriaznivý zdravotný stav a miera funkčnej poruchy 70%. Žalobkyňa aj po ukončení trestného konania voči vodičovi

G. H. sa domáhala voči žalovanému, u ktorého bolo motorové vozidlo v čase dopravnej nehody poistené, ktorej skutkový základ je rovnaký a vychádza zo skutku, pre ktorý bol vodič G. H. trestne stíhaný a o ktorom bolo rozhodnuté, že sa nestal. Žalobkyňa tak mohla očakávať, že jej nárok bude sporný v civilnom konaní. Ustanovenie § 257, ale neslúži na elimináciu rizika prehry súdneho sporu v prípade, že žalobca neunesie bremeno tvrdenia a dôkazu. Žiadne ďalšie dôvody hodné osobitného zreteľa už žalobkyňa netvrdila a takéto dôvody nevyšli najavo ani zo spisu. Odvolací súd preto uzavrel, že použitie § 257 CSP v prejednávanej veci nie je opodstatnené.

Ďalšie odvolacie argumenty žalobkyne odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, nespôsobilých privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

Na základe všetkých vyššie uvedených úvah odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vo výroku I. vrátane závislého výroku II. o trovách konania vecne správny, v dôsledku čoho ho podľa § 387 ods. 1 CSP.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého o nároku rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým končí konanie. Žalovaná má voči žalobkyňi podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaná bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa (s ohľadom na už vyššie uvedené), ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Senát odvolacieho súdu rozhodol v tejto veci pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).